Dosar nr. 5r-3374/2024
4-24100022-12-5r-06092024

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

29 mai 2025 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Ion Chirtoaca
Grefier Diana Cristea
Cu participarea:
Reprezentantul ÎI „Regia Transport Electric” Aureliu Oncea
Reprezentantul ÎI „Regia Transport Electric” Sergiu Balan
În lipsa:
Agentului constatator Grigore Ciugui

examinând în ședință de judecată publică, în limba română, contestația înaintată de **ÎM „Regia Transport Electric”** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 033646 din 20.08.2024 şi a deciziei agentului constatator emisă în baza art. 113 alin. (5) și art. 146 din Codul contravențional,

c o n s t a t ă :

1. La data de 27.04.2023, **ÎM „Regia Transport Electric”** a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 033646 din 20.08.2024 şi a deciziei agentului constatator emisă în baza art. 113 alin. (5) și art. 146 din Codul contravențional.

2. În susținerea contestației a fost menționat că, La 20.08.2024 în privința **Î.M. „Regia Transport Electric”,** reprezentată de dl Balan Sergiu, a fost întocmit de către agentul constatator Ciugui Grigori (în continuare agent constatator) procesul - verbal cu privire la contravenție nr. 033646, conform căruia **Î.M. „Regia Transport Electric”** i s-a incriminat săvârșirea contravenției prevăzute de art. 113 alin. (5), art. 146 din Codul Contravențional, fiind sancționată în baza normelor materiale menționate supra cu o amendă contravențională în mărime de 180 unități convenționale, ceea ce constituie 9 000 (nouă mii) lei. Consideră procesul verbal cu privire la contravenție datat cu 20.08.2024 și sancțiunea aplicată **Î.M. „Regia Transport Electric”** ilegale din următoarele considerente.

3. Atrage atenția instanței la § 40 a hotărârii nr. 28 din 18 noiembrie 2014 pentru controlul constituționalității art. 234 din Codul Contravențional unde Curtea Constituțională a reținut că garanțiile stabilite de CEDO în materie penală sunt aplicabile totalmente și proceselor contravenționale. Conform art. 374 din Codul Contravențional procesul contravențional reprezintă totalitatea de norme din Codul Contravențional care reglementează procedura

contravențională. Consideră că în prezenta speță agentul constatator nu a respectat aceste cerințe ale legii naționale și art. 6 § 3 lit. a) și b) din CEDO ce asigură dreptul la un proces echitabil.

4. Consideră, că agentul constatator în procesul verbal cu privire la contravenție datat cu 20 august 2024 a descris ca comisă următoarea faptă: „ încălcarea regulilor de desfășurare a activității economice în zonele de protecție a apelor, nefolosirea instalațiilor pentru epurarea apelor uzate ”. Această expunere a faptei contravenționale contravine cerințelor art. 443 alin. (l), lit. d) și e) din Codul Contravențional. Mai mult ca atât, are un caracter general, superficial și tendențios, ori devreme ce procesul - verbal cu privire la contravenție întocmit în privința **Î.M. „Regia Transport Electric”** cu încălcarea prevederilor art. 443 din Codul Contravențional, nu poate fi considerată o probă concludentă și pertinentă întru confirmarea vinovăției făptuitorului. Or, „verificarea strictă a înscrierii în procesul - verbal a datelor prevăzute de lege se impune cu atât mai mult cu cil petentului trebuie să i se asigure prezumția de nevinovăție instituită prin art. 6 CEDO...”. Potrivit art. 445 alin. (1) din Codul Contravențional „ne consemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție ... a circumstanțelor comiterii și încadrării juridice a faptei contravenționale săvârșite, obiecțiile și probele pe care persoana. în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa ...atrage nulitatea absolută a procesului-verbal”.

5. Menționează că agentul constatator la 12.08.2024 a expediat în adresa **Î.M. ..Regia Transport Electric”** o citație înregistrată cu nr. 65 la 13.08.2024. Conform citației menționate supra au fost informați privitor la prezentarea în data de 20.08.2024 ora 10:00 în cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului Chișinău pentru a da explicații pe cauza deversării apelor uzate în colectorul public de canalizare, situat în str. Meșterul Manole 8, mun. Chișinău, cu depășiri ale limitelor admisibile de poluanți. Astfel deși la 20.08.2024 ora 10:00 s-a prezentat pentru a face cunoștință cu învinuirea adusă și pentru a da explicații: Dl Balan Sergiu - șef interimar al secției juridice, Dl Covali Victor - inginer serviciul mecanic șef și Dna Plămădeală Vera - inginer serviciul reparații și construcții acestora din urmă nu li s-a oferit posibilitatea de da face cunoștință cu natura contravenției incriminate, cu Raportul de încercări din 18.06.2024 conform căruia se pretinde că s-au stabilit depășirea valorilor maxime admisibile a indicatorilor de calitate a apelor uzate și de a prezenta probe în argumentarea poziției de apărare, agentul constatator procedând din start la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție. Mai mult ca atât este de menționat faptul că natura acuzației formulate de agentul constatator nu corespunde realității, ori la 22.11.2022 de către **Î.M. „Regia Transport Electric”** a fost achiziționată și montată în cadrul Parcului de Troleibuze nr.3 din str. Meșterul Manole 8, mun. Chișinău o stație de acumulare și pre epurare a apelor uzate.

6. Subliniază că constatarea unilaterală de către agentul constatator a pretinsei contravenții, lipsind **Î.M. „Regia Transport Electric”** de a participa la prelevarea probelor, de a efectua o analiză paralelă întru depistarea existenței sau lipsei de poluanți în apele uzate nu este altceva decât o încălcare flagrantă a dreptului la apărare ceea ce contravine legislației naționale și art. 6 § 3 lit. a) și b) din CEDO ce asigură dreptul la un proces echitabil. Astfel, la rubrica 5 (rubrica – „drepturile și obligațiile”) atât până cât și la momentul întocmirii procesului verbal cu privire la contravenție, agentul constatator nu a explicat drepturile și obligațiile contravenientului prevăzute de art.378, 384 din Codul contravențional.

7. Mai adaugă că faptul îngrădirii reprezentanților **Î.M. „Regia Transport Electric”** de a face cunoștință cu natura contravenției incriminate, probele ce stau la baza emiterii procesului verbal cu privire la contravenție cât și de a da explicații este confirmat și prin cererea depusă de Dl Balan Sergiu - șef interimar al secției juridice **Î.M. „Regia Transport Electric”** în momentul în care procesul verbal cu privire la contravenție nu era încă întocmit, însă cererea depusă a fost

ignorată, agentul constatator specificând că toate probele și explicațiile vor putea să le dea în judecată. Or, în atare situație considerăm că prin încălcarea prevederilor Codului contravențional, relatate supra, **Î.M. „Regia Transport Electric”** i-au fost încălcate grav drepturile la un proces echitabil, drept garantat de art. 6 § 3 lit. a) și b) din CEDO. În aceste împrejurări consideră că agentul constatator a admis omisiuni și abuzuri în procesul - verbal cu privire la contravenție din 20 august 2024 la momentul întocmirii acestuia, cu derogări de la prevederile art. 443 alin.(l), lit. d), e), f), art.443 alin.(6) din Codul Contravențional și art. 6 § 3 lit. a) și b) din CEDO. Astfel, a solicitat de recunoscut procesul - verbal cu privire la contravenție datat cu 20 august 2024 - nul și de a înceta procesul contravențional în privința **Î.M. „Regia Transport Electric”** din motivul că în acțiunile acestuia nu există faptul contravenției prevăzute de art. 113 alin.(5), art. 146 Cod Contravențional.

8. În ședința de judecată *reprezentantul **Î.M. „Regia Transport Electric”** Oncea Aureliu* a indicat că susține contestația, consideră de fapt că agentul în mod pripit a întocmit procesul-verbal contestat, nu le-a acordat posibilitatea de a prezenta probe în apărare și nici când au fost citați. Suplimentar a anexat o copie a raportului de încercări nr. 966 din 31.07.2024 efectuat de către laboratorul central ape uzate al SA „Apa Canal”.

9. *Reprezentantul **Î.M. „Regia Transport Electric”** Balan Sergiu* în ședință de judecată a susținut poziția colegului său.

10. *Agentul constatator* nu s-a prezentat, fiind citat în mod legal despre locul, data și ora ședinței de judecată, nu a informat instanța de judecată despre motivele neprezentării, nu a solicitat amânarea examinării cauzei pentru o altă dată, astfel că, prin prisma art. 455 din Codul contravențional, instanța de judecată consideră posibilă examinarea cauzei în lipsa acestuia. Concomitent, informații despre data locul și ora ședinței de judecată pe cauza dată au fost făcute publice și pe site-ul oficial al instanței de judecată.

11. Analizând probatoriul administrat în această contestație prin prisma motivelor invocate de petent, instanța de judecată reține următoarele aspecte.

12. În conformitate cu art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447^1 alin.(8).

13. Verificând respectarea termenul depunerii contestaţiei de către **Î.M. „Regia Transport Electric”**, instanţa constată că, aceasta este depusă pe data de 28.08.2024, prin intermediul cancelariei Inspectoratului pentru Protecția Mediului, subdiviziunea Inspecția pentru Protecția Mediului Chișinău, adică în termen de 15 zile de la data emiterii deciziei asupra cauzei contravenţionale, iar în asemenea situaţie prevederile art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, sunt respectate.

14. În conformitate cu prevederile art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

15. Potrivit dispozițiilor art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

16. În conformitate cu alin. (1) al art. 442 din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

17. În speță, pe data de 20.08.2024, de către agentul constatator din cadrul IPM Chișinău, Ciugui Grigori a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 033646, prin care **ÎM „Regia Transport Electric”** a fost sancționat pentru faptul încălcării regulilor de desfășurare a activităților economice în zonele de protecție a apelor, nefolosirea instalațiilor pentru epurarea apelor cu încălcarea prevederilor art. 47 lit. b) din Legea nr. 1515 din 16.06.1993 privind protecția mediului înconjurător și anexa nr. 1 din Hotărârea nr. 950 din 25.11.2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerințele de colectare, epurare şi deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare şi/sau în emisare pentru localitățile urbane şi rurale, prin ce a comis contravențiile prevăzută de art. 113 alin. (5) și art. 146 din Codul contravențional.

18. Pentru respectarea garanțiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, instanța de judecată verifică legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție și sancțiunea aplicată.

19. În speță, prin procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 033646 din 20.08.2024, **ÎM „Regia Transport Electric”** este învinuită de comiterea contravențiilor prevăzute la art. 113 alin. (5) și art. 146 din Codul contravenţional.

20. Astfel, cu referire la faptele contravenţionale incriminate **ÎM „Regia Transport Electric”**, instanţa de judecată ţine să constate următoarele:

21. Potrivit prevederilor art. 8 alin. (1), (2) din Codul contravențional, persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai pentru fapte săvârşite cu vinovăţie. Este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

22. În conformitate cu prevederile art. 425 alin. (2) al Codului contravenţional, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

23. În acest sens, instanța menționează că la data de 21.07.2024 de către Inspecția pentru protecția mediului Chișinău a fost emisă prescripția privind înlăturarea neconformităților în procesul de evaluare a apelor uzate în colectorul urban **oferindu-le termen de 6 luni din data recepționării prescripției.**

24. Ulterior la data de 23.07.2024 a fost emis raportul de încercare nr. 110 a Laboratorului de referință de mediu a Agenției de Mediu unde indicele la amoniu erau peste norma de 30,0

mg/l admisibilă, rezultatul fiind de 56.600 mg/l, efectuat în baza actului de eșantionare a obiectului de încercare nr. 83 din 18.06.2024.

25. De către reprezentantul **ÎM „Regia Transport Electric", Oncea Aureliu** a fost prezentat un **raport de încercări nr. 966 din 31.07.2024 efectuat de către Laboratorul central ape uzate a SA „Apa-Canal Chișinău" întocmit în baza actului de prelevare nr. 1865 din 25.07.2024, conform căruia indicii la amoniu erau de 1.44 mg/l adică sub norma admisibilă de 30.0 mg/l.**

26. Potrivit prevederilor art. 47 lit. b) din Legea nr. 1515 din 16.06.1993 privind protecţia mediului înconjurător, Agenţii economici, indiferent de forma de proprietate, care folosesc resursele acvatice şi care evacuează ape uzate sunt obligaţi să asigure preepurarea apelor reziduale la nivelul standardelor stabilite înainte de deversarea lor în reţeaua de canalizare a localităţilor. Acumularea apelor reziduale în orice rezervoare este admisă numai cu acordul comun al autorităţilor administraţiei publice locale, al autorităţilor pentru mediu şi al serviciului sanitar epidemiologic.

27. Conform anexei nr. 1 din Hotărârea nr. 950 din 25.11.2013 pentru aprobarea Regulamentului privind cerinţele de colectare, epurare şi deversare a apelor uzate în sistemul de canalizare şi/sau în emisare pentru localităţile urbane şi rurale valoarea admisibilă la Azot amoniacal ($N\text{-}NH_4^+$) este de 30,0 mg/dm^3.

28. Totodată martorul apărării Plămădeală Vera ce activează în calitate de inginer al Serviciului reparații și construcții în cadrul **ÎM „Regia Transport Electric"**, în ședință de judecată a declarat că la data de 01.08.2024 a fost invitată la Inspecția mediului s-a prezentat, au fost invitați reprezentanți de la parcul nr.3 de Troleibuze de unde au fost prelevate probele. Nu a fost prezentă de la parc. A solicitat să li se prezinte rezultatele probei, **care nu li s-au adus la cunoștință**, iar Dnul Ciugui **nu le-a prezentat nimic referitor la rezultatele analizelor**. Mai mult ca atât le-a comunicat că nu s-au prezentat. Următoarea ședință a avut loc pe 20 august 2024, la care s-a prezentat juristul de la RTEC, ea și reprezentantul de la parcul de troleibuze. De obicei rezultatele probei de pe epurare sunt redirecționate acesteia pentru a fi analizate. Ea duce analiza și raportează conducerii despre rezultatele obținute, de obicei rezultatele sunt la nivel, doar o dată au fost depășite în cazul când a fost deteriorat rețeaua de canalizare în parcul nr 3 de Troleibuze. La care a mers cu un demers la SA apă Canal să fie repetată proba. Parcul nr 3 este dotat cu stație de epurare de mulți ani, în 2022 a fost renovată stația, dar funcționează toți anii.

29. La fel a fost audiat și martorul Coval Victor ce activează în calitate de inginer șef al Serviciul mecanic care a declarat că acesta răspunde de apele fluviale pe teritoriului parcului. Există stație de epurare pe teritoriul parcului, stația nouă este renovată din anul 2022.Circuitul este închis. A indicat că lucrează din anul 2022 în parcul nr.3.

30. Respectiv la caz, instanței de judecată nu îi este clar **în ce condiții au fost prelevate probele în raportul de încercare nr. 110 a Laboratorului de referință de mediu a Agenției de Mediu din 23.07.2024, or reprezentantul petiționarului invocă faptul că probele au fost prelevate în lipsa unui reprezentat ÎM „Regia Transport Electric", astfel apar dubii referitor la veridicitatea probei prelevate, or suspiciunea instanței de judecată este determinată de faptul că, la scurt timp de la efectuarea raportului menționat supra a fost efectuat raportul încercări** nr. 966 din 31.07.2024 efectuat de către Laboratorul central ape uzate a SA „Apa-Canal Chișinău" unde indicele amoniului este sub limita maximă admisibilă.

31. Astfel, instanța de judecată consideră că agentul constatator pentru susținerea probelor, urma să se prezinte în ședința de judecată și să explice circumstanțele invocate de contestatar, sau cel mult să prezinte alte probe incontestabile cu privire la cele constatate, **îndeosebi în**

situația în care petiționarul a prezentat o versiune contrară, care în mod evident exclud cele stabilite de agentul constatator.

32. În aceste condiţii, instanţa constată că agentul constatator, a priori urma să acumuleze probe suplimentare în vederea stabilirii adevărului şi a combate versiunea înaintată de făptuitor, or în condiţiile versiunii contrare din apărare, instanţa va acorda o valenţă anume principiului in dubio pro reo, care acţionează exclusiv în interesul acuzatului, dacă nu se atestă prezenţa unor alte probe pertinente.

33. Aşadar, deși, în măsură în care procesul verbal cu privire la contravenţie nr. 033646 din 20.08.2024 nu este afectat de vicii de legalitate şi valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă, totuși, pornind de la premisa procedurală prevăzută în art. 425 alin. (4) al Codului contravențional, prin care legiuitorul a stabilit că nici o probă nu are o valoare prestabilită, simplul fapt al încheierii procesului verbal cu privire la contravenție, este insuficient pentru tragerea persoanei la răspundere contravențională.

34. Conform prevederilor art. 375 alin. (3) al Codului contravenţional, concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

35. În conformitate cu prevederile art. 461 din Codul contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanța de judecată încetează procesul contravențional.

36. Raportat la cele arătate în cauză și având în vedere prezumția de nevinovăție de care se bucură persoana acuzată, potrivit legislației naționale și internaționale, prezumție care poate fi răsturnată doar prin probe pertinente, raportând la circumstanțele cauzei, instanţa va statua că **ÎM „Regia Transport Electric”** nu se face vinovată de săvârșirea contravenției imputate şi va dispune încetarea procesului contravenţional, din motivul că nu există faptul contravenţiei.

37. Reieşind din cele expuse şi conducându-se de prevederile articolelor 441, 448, 460-462 din Codul contravenţional, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ș t e :

Se admite contestația depusă de **ÎM „Regia Transport Electric”** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 033646 din 20.08.2024 şi a deciziei agentului constatator emisă în baza art. 113 alin. (5) și art. 146 din Codul contravențional.

Se încetează procesul contravențional pornit în privința **ÎM „Regia Transport Electric”** în baza procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 033646 din 20.08.2024, din motivul că nu există faptul contravenției.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, la Curtea de Apel Centru, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Președintele ședinței,
Judecător **Ion Chirtoaca**